

2021

TØNDER
KOMMUNE

**Påbud om vilkårsændring og revurdering af
fjerkræproduktionen på Bønderbyvej 5, 6270 Tønder**

Indholdsfortegnelse

1	Indledning	2
2	Afgørelse	3
3	Vilkår	4
	3.1. Nye vilkår	4
	3.2. Vilkår fra revurdering i 2015	4
4	Miljøteknisk beskrivelse og vurdering	7
	4.1. Dyreholdets størrelse	7
	4.2. Stald og anlæg	7
	4.3. Kategori 1 og 2-natur	8
	4.4. BAT - Ammoniak	10
	4.5. BAT – Management	10
	4.6. BAT – Fodringsstrategi	10
	4.7. BAT - Forbrug af vand og energi	11
	4.8. BAT – Opbevaring af husdyrgødning	11
	4.9. Samlet BAT-vurdering	11
	4.10. Lugt	11
	4.11. § 35, Nr. 1-7 i bekendtgørelsen	12
	4.12. Vilkår, der skal være i revurderingen	14
5	Høringer	14
6	Klagevejledning	16

1 Indledning

Ejendommen på Bønderbyvej 5, 6270 Tønder er den 19. februar 2002 miljøgodkendt efter Miljøbeskyttelseslovens kap 5, til en produktion på 665.000 slagtekyllinger (42 dage) og 7 heste (500 – 700 kg).

Den 21.oktober 2015 har Tønder Kommune revurderet miljøgodkendelsen af Bønderbyvej 5, 6270 Tønder. IE-husdyrbrug skal med mellemrum have foretaget en revurdering af deres miljøgodkendelse.

I "Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug" BEK nr. 2256 af 29/12/2020 § 39 stk. 4 står følgende:

Kommunalbestyrelsen tager dog en godkendelse af et IE-husdyrbrug op til revurdering efter stk. 1, når der er offentliggjort en BAT-konklusion, jf. bilag 5, der vedrører den væsentligste del af husdyrbrugets aktiviteter. Kommunalbestyrelsen tilretter revurderingen på en sådan måde, at husdyrbruget kan overholde kravene efter stk. 1 seneste den 21. februar 2021.

Miljøstyrelsens helpdesk oplyser den 7-5-20, at det betyder at alle IE brug, der har en kapitel 5 godkendelse eller en § 12 godkendelse, skal revurderes senest den 21. februar 2021.

I henhold til ovenstående skal miljøgodkendelsen på Bønderbyvej 5, 6270 Tønder revurderes senest den 21. februar 2021.

Tønder Kommune har revurderet miljøgodkendelsen og i den forbindelse taget stilling til:

- Om der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning.
- Om forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse.
- Om forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.
- Om væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik (BAT), skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne uden at medføre uforholdsmæssigt store omkostninger.
- Om det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

På den baggrund har Tønder Kommune truffet afgørelse om, at husdyrbruget skal påbydes skærpede vilkår.

Revurdering bygger på oplysningerne i skema nr. 223847 i husdyrgodkendelse.dk

Husdyrbruget på Bønderbyvej 5, 6270 Tønder ejes og drives af Bent Sønniksen.

Kontaktoplysninger:

Navn: Bent Sønniksen
Adresse: Bønderbyvej 5, 6270 Tønder
Tlf.: 74738420 / 21470311
E-mail: bpslm@bbsyd.dk

Bedriftsoplysninger:

Navn: Bent Sønniksen
Adresse: Bønderbyvej 5, 6270 Tønder
CVR: 69840612
CHR: 74584.

2 Afgørelse

Tønder Kommune påbyder, at vilkår 3.1.1, 3.1.2 og 3.1.3 fremover skal overholdes som en forudsætning for at udnytte miljøgodkendelsen for Bønderbyvej 5, 6270 Tønder.

Påbuddet er meddelt efter § 41 i "Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv." (LBK nr. 520 af 01/05/2019).

Påbuddet kan påklages i henhold til klagevejledningen i afsnit 6.

De øvrige vilkår i afsnit 3 skal ligeledes overholdes som en forudsætning for at udnytte miljøgodkendelsen. De er ikke en del af påbuddet, men er ordret overført fra revurderingen af miljøgodkendelsen fra 2015.

Med mindre andet fremgår af det enkelte påbud, så skal de nye vilkår overholdes fra den dato, hvor påbuddet er meddelt.

De supplerende vilkår er fastsat på baggrund af de vurderinger, der fremgår af afsnit 4, og Tønder Kommune vurderer, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelig teknologi, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Tønder Kommune vurderer, at indretningen og driften af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet.

Tidspunktet for næste regelmæssige revurdering fastsættes til 2031.

Dorte Fabrin
Miljømedarbejder

Tønder, den 24. februar 2021

3 Vilkår

Revurderingen meddeles på følgende vilkår:

3.1. Nye vilkår

- 3.1.1. Ved ophør af driften skal stalde og opbevaringsbeholdere til vaskevand rengøres.
- 3.1.2. Bønderbyvej 5 skal have en beredskabsplan, der forebygger uheld og begrænser konsekvenserne heraf.
- 3.1.3. Bønderbyvej 5 skal begrænse anvendelse, fremstilling eller frigivelse af relevante farlige stoffer i forbindelse med husdyrproduktionen med henblik på at undgå risiko for forurening af jordbund og grundvand på husdyrbruget. Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.

3.2. Vilkår fra revurdering i 2015

- 3.2.1. Godkendelsen omfatter en årlig produktion på maksimalt 665.000 slagtekyllinger (42 dage) og 7 heste (500 – 700 kg)

Dyrene skal opstaldes som vist i nedenstående tabel og på figur 1.

Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Antal
1. Kyllingehus	Slagtekylling, produktionstid 42 dage	7 hold á 47.429 stk.	332.000
2. Kyllingehus	Slagtekylling, produktionstid 42 dage	7 hold á 47.571 stk.	333.000
Hestestald	Strøelse	Heste (500–700 kg)	7

- 3.2.2. Ventilationsanlægget skal renholdes og rengøres efter hvert holdskifte af kyllinger.
- 3.2.3. Der skal føres en driftsjournal over forbruget af el og vand. Oplysningerne skal gemmes i minimum 5 år.
- 3.2.4. Der skal fortsat anvendes temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.
- 3.2.5. Drikkevandssystemet skal vedligeholdes og repareres efter behov.
- 3.2.6. IPPC-godkendelsen omhandler hele ejendommen, herunder eksisterende slagtekyllingehus, siloer og øvrige driftsbygninger.
- 3.2.7. Et eksemplar af denne godkendelse skal til enhver tid være tilgængelig for de personer, der har ansvaret for landbrugets indretning og drift.
- 3.2.8. Landbrugets indretning og drift skal være i overensstemmelse med de oplysninger (Del II) og sagens øvrige akter, der ligger til grund for godkendelsen.
- 3.2.9. Driften i slagtekyllingestaldene, herunder også vedligeholdelse af dybstrøelsen, skal udføres på en måde, så der sker mindst mulig ammoniakfordampning fra staldene.
- 3.2.10. Tømning af slagtekyllingestalde for dybstrøelse må kun ske på hverdage. Udspredning af husdyrgødning skal så vidt muligt også ske på hverdage og må ikke give anledning til unødige gener for naboer.
- 3.2.11. Hestegødningen må ikke opbevares som kompost i marken, men skal opbevares som fast gødning, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens krav.
- 3.2.12. Stalde og udenomsarealer skal indrettes og vedligeholdes således, at støv- og lugtgener begrænses mest muligt i omgivelserne.
- 3.2.13. Virksomheden må ikke give anledning til væsentlige lugt- og støvgener uden for ejendommens areal.
- 3.2.14. Såfremt der opstår væsentlige lugt- og støvgener, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

- 3.2.15. Ejendommens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt ved nærmeste naboskel må ikke overstige følgende grænseværdier:

Tidsrum	Mandag - fredag 07.00-18.00	Mandag - fredag 18.00-22.00	Alle dage 22.00-07.00
Områdetype	Lørdag 07.00-14.00	Lørdag 14.00-22.00 Søn- og helligdage 07.00-22.00	
Det åbne land	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)

Om natten må det maksimale støjniveau endvidere ikke overstige 55 dB(A).

- 3.2.16. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, skal virksomheden for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller beregninger til dokumentation af, at de fastsatte støjvilkår er overholdt. Kravet kan højst fremsættes en gang årligt, medmindre den seneste kontrol viser, at vilkårene ikke kan overholdes. Dokumentationen kan foreligge i form af målinger i virksomhedens omgivelser eller nærfeltsmålinger ved de enkelte støjklader, kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj. Støjmålinger og beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens gældende vejledninger.
- 3.2.17. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal bortskaffes løbende til godkendt destruktionsanstalt. Indtil afhentning skal affaldet opbevares i lukkede beholdere mindst 15 meter fra offentlig vej og naboskel. Der må ikke opstå uhygiejniske forhold. Medicinrester og tom medicinemballage skal afleveres retur til dyrlæge, apotek eller anden godkendt modtager.
- 3.2.18. Farligt affald (olie- og kemikalieaffald) skal opbevares i tromler, beholdere eller anden emballage på tæt bund med opkant og uden afløb.
- 3.2.19. Andet affald skal bortskaffes efter kommunens regulativer eller anvisning. På udendørsarealer må der ikke henstilles eller anvendes materialer og lignende, som vil kunne medføre risiko for forurening af omgivelserne.
- 3.2.20. Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen med de undtagelser for træ- og grenaffald m.v., som fremgår af kommunens regulativ for afbrænding af haveaffald.
- 3.2.21. Der skal i videst mulig omfang ske forebyggelse og sikring mod rotter, mus og insekter m.v., og disse skal i øvrigt bekæmpes i fornødent omfang.
- 3.2.22. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium (telefon 45 87 80 55).

4 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

4.1. Dyreholdets størrelse

I revurderingen fra 2015 er der givet godkendelse til en årlig produktion på maksimalt 665.000 slagtekyllinger (42 dage) og 7 heste (500 – 700 kg).

4.2. Stald og anlæg

Figur 1 viser en oversigt over bygningerne på Bønderbyvej 5. Tabel 1 viser, hvorledes dyrene er placeret i staldene.

I kyllingehusene indsættes nyudrugede kyllinger, som fodres til de når slagtealderen. Når staldene er tømt, bliver gødningen skrabet ud og staldene vasket. Derefter fyldes staldene igen med nyudrugede kyllinger.

Figur 1. Oversigt over bygninger.

Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Antal
1. Kyllingehus	Slagtekylling, produktionstid 42 dage	7 hold á 47.429 stk.	332.000
2. Kyllingehus	Slagtekylling, produktionstid 42 dage	7 hold á 47.571 stk.	333.000
Hestestald	Strøelse	Heste (500–700 kg)	7

Tabel 1. Oversigt over stalde.

4.3. Kategori 1 og 2-natur

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Tønder Kommune har beregnet ammoniak-depositionen på nærmeste kategori-1 og 2 natur. I beregningerne er produktionsarealet sat til staldenes totale størrelse, og er indtastet som "Kyllinger, konventionelle slagtekyllinger". Husdyrgødning opbevares i markstak. Arealet på markstakke er sat til 1.352 m².

Med ovenstående forudsætninger er der beregnet en ammoniakemission fra Bønderbyvej 5 på 6.877,4 kg kvælstof pr. år (se tabel 2).

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager) ? i			
Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3108,9	3768,5	6877,4

Tabel 2. Ammoniakfordampning fra Bønderbyvej 5.

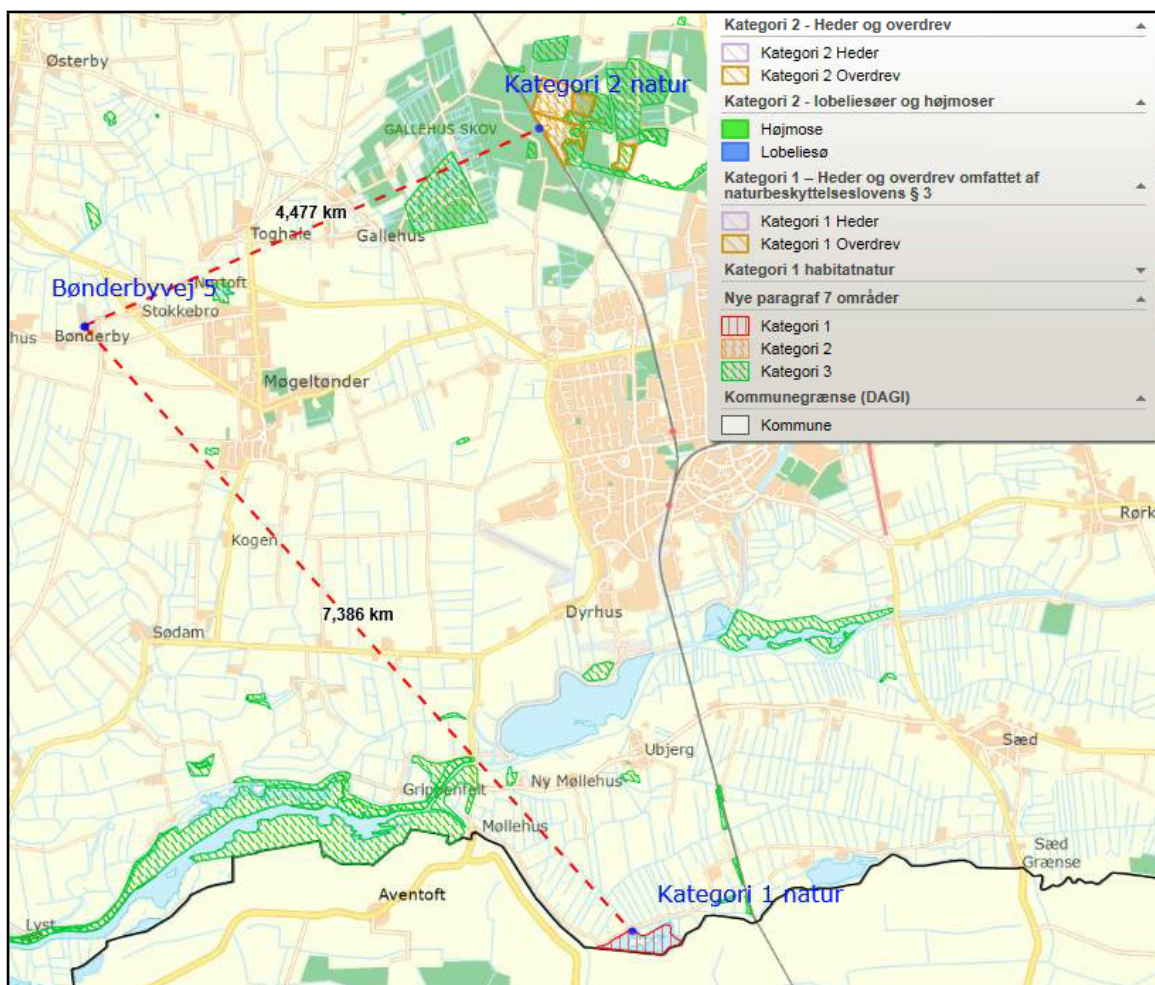
Kategori 1-natur

Anlægget ligger ca. 7,4 km fra det nærmeste kategori-1 natur (se figur 2). Tønder Kommune har i husdyrgodkendelse.dk (Skema 224030) beregnet, at husdyrbruget påvirker det nærmeste kategori 1- natur med 0,0 kg N/ha/år.

Kategori 2-natur

Anlægget ligger 4,5 km fra det nærmeste kategori 2-natur. Se figur 2. Tønder Kommune har foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen til kategori 2- naturområde er på 0,0 kg N/ha/år.

Tønder Kommune vurderer, at ammoniakfordampning fra husdyrbruget ikke vil påvirke kategori 1- og 2-natur væsentlig, og at kravet til totaldeposition er overholdt.

Figur 2. Afstand fra Bønderbyvej 5 til nærmeste kategori 1-og 2-natur.

Bedst tilgængelig teknik (BAT)

Med begrebet "bedst tilgængelig teknologi" menes den teknik, der mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter. Jævnfør Husdyrbrugslovens § 27 stk. 2 skal kommunen sikre sig, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

I Tønder Kommunes vurdering af BAT indgår bl.a.

- BREF-dokumentet (EU-kommissionens referencedokument for BAT vedrørende intensiv hold af svin og fjerkræ)
- Miljøstyrelsens Teknologiliste
- Miljøstyrelsens Teknologiblade
- Bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

I Tønder Kommunes BAT-vurdering indgår disse hovedpunkter:

- Ammoniak
- Management
- Fodringsstrategi
- Forbrug af vand og energi
- Opbevaring af husdyrgødning

4.4. **BAT - Ammoniak**

Ifølge Miljøstyrelsen er det BAT at installere varmeveksler, der reducerer ammoniakfordampningen med 30%, i traditionelle slagtekyllingestalde. Bønderbyvej 5 oplyser, at der i 2014 blev installeret varmeveksler i de to kyllingehuse. Ifølge bilag 2 i "Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug" er der ingen BAT-krav til eksisterende slagtekyllingestalde eller til heste på dybstrøelse.

Der stilles derfor ingen vilkår om, at der skal være varmeveksler i de to kyllingehuse.

På den baggrund af ovenstående vurderer Tønder Kommune, at Bønderbyvej 5 lever op til lovgivningens krav om BAT på punktet ammoniak.

4.5. **BAT – Management**

Bønderbyvej 5 oplyser følgende med hensyn til management:

Ansøger oplyser, at den danske fjerkræbranche med "Kvalitetssikring i Kyllingeproduktionen" (KIK) har lagt nogle normer, der må anses for strengere end de normer, der kan udledes af IPPC-direktivet. Den daglige drift af ejendommen foregår efter princippet 'godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse', således at anlægget giver mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne. Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der efter behov gennemgår bedriften. Der udarbejdes årligt foderplaner, så en optimal fodring i forhold til både dyr og miljø sikres. Der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene efter behov.

Bønderbyvej 5 oplyser desuden:

- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi og indkøbt foder.
- Rengøring i og omkring staldene foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt, og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Da produktionsanlægget blev etableret, var man opmærksom på, at anlægget skulle være så rationelt som muligt, således at ressourceforbruget blev mindst muligt.
- På bedriften er der udarbejdet beredskabsplan, således at skade ved uheld kan minimeres.

Tønder Kommune vurderer, at Bønderbyvej 5 lever op til BAT med hensyn til management, og at der på nuværende tidspunkt ikke er grundlag for at stille yderligere vilkår til management.

4.6. **BAT – Fodringsstrategi**

Bønderbyvej 5 oplyser følgende med hensyn til fodringsstrategi:

Der fasefodres med minimum 3 foderblandinger. Ved fasefodring anvendes der forskellige foderblandinger i slagtekyllingernes vækstfaser, som er tilpasset dyrenes næringsbehov. Fasefodring giver derfor mulighed for, at foderet kan udnyttes optimalt. Foderanlæg justeres jævnligt, således at fodermængden svarer til dyregruppen og foderspild minimeres.

Tønder Kommune vurderer, at Bønderbyvej 5 lever op til BAT med hensyn til fodringsstrategi, og at der på nuværende tidspunkt ikke er grundlag for at stille yderligere vilkår til fodringsstrategi.

4.7. **BAT - Forbrug af vand og energi**

Bønderbyvej 5 oplyser følgende med hensyn til forbrug af vand og energi:

Vand

Det er oplyst, at vandforbruget registreres dagligt. Der foretages jævnlig inspektion af drikkevandsinstallationer med henblik på at reducere spild. Kyllingeproduktionen er sårbar overfor fugt, derfor er der fokus på at udbedre alle lækager hurtigst muligt.

Ved rengøring af stalde mellem hver skift, skummes staldene op først og vaskes derefter ned, svarende til iblødsætning. Der vaskes med højtryksrensere. Vandforbruget ligger på omkring 4.500 m³/år.

Energi

- Der i 2014 er installeret varmeveksler i begge stalde og ventilatorerne i den gamle stald (kyllingehus 1.) er udskiftet.
- I 2014 er der skiftet til LED belysning i begge kyllingehuse.
- Ventilationen er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt både med hensyn til temperaturen i staldene og forbruget af el. Energiforbruget ligger på omkring 110.000 kWh.
- Der anvendes halmfyr med et samlet forbrug på ca. 285 ton halm. Nyt halmfyret er installeret i 2018.
- Efter hvert hold kyllinger vaskes ventilatorerne sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Tønder Kommune vurderer, at Bønderbyvej 5 lever op til BAT med hensyn til forbrug af vand og energi, og at der på nuværende tidspunkt ikke er baggrund for at stille yderligere vilkår til forbrug af vand og energi.

4.8. **BAT – Opbevaring af husdyrgødning**

Bønderbyvej 5 oplyser følgende med hensyn til opbevaring af husdyrgødning:

Ved holdskifte køres dybstrøelsen straks i markstakke, som stakkes op og tilrettes, så stakkene kan afdækkes optimalt. Stakkene afdækkes straks med plastik, og der gøres meget ud af, at stakkene er fuldstændig lukkede hele vejen rundt, for at mindske ammoniakfordampningen og undgå eventuelle lugtgener. Vaskevand opsamles i to beholdere på 20 m³.

Tønder Kommune vurderer, at Bønderbyvej 5 lever op til BAT med hensyn til opbevaring af husdyrgødning, og at der på nuværende tidspunkt ikke er baggrund for at stille yderligere vilkår til opbevaring af husdyrgødning.

4.9. **Samlet BAT-vurdering**

Som der er redegjort for i de foregående punkter, lever husdyrbruget op til Tønder Kommunes BAT-krav for husdyrbruget. Tønder Kommune vurderer på den baggrund, at husdyrbruget i henhold til § 27 i Husdyrbrugloven har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

4.10. **Lugt**

Natur- og Miljøklagenævnet har udtalt at kommunerne i forbindelse med revurdering skal overveje, om det er muligt at begrænse lugtgenerne fra husdyrbruget ved anvendelse af BAT. Dette gælder i de situationer, hvor husdyrbruget giver anledning til væsentlige lugtgener.

For at vurderer, hvorvidt husdyrbruget giver anledning til væsentlige lugtgener, er der foretaget en beregning af lugten i husdyrgodkendelse.dk. I beregningerne er

produktionsarealet sat til staldenes totale størrelse, og produktionsarealet er indtastet som "Heste, Dybstrøelse" og "Kyllinger, konventionelle slagtekyllinger".

Tabel 3 viser resultatet af lugtberegningen. Genekriteriet er ikke overholdt i forhold til nærmeste nabobeboelse og til byzone.

Vedrørende fjerkræ har Miljøstyrelsen ikke udgivet nogen teknologiblade, der reducerer lugt fra "Kyllinger, konventionelle slagtekyllinger". På den baggrund vurderer Tønder Kommune, at der for tiden ikke findes nogen BAT-teknologi, der kan reducere lugtgenerne fra Bønderbyvej 5, 6270 Tønder.

Samlet resultat af lugtberegning ? i						
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Trægårdsvej 7	0	NY	234	209,1	157,1	Nej
Nørrefoldvej 37	0	NY	500,3	500,3	826,9	Ja
Stokkebro, Møgeltønder	1	NY	661,2	727,3	714,4	Nej

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning
 Gul: Genekriterie er ikke overholdt, men der kan søges om dispensation jf. § 33 ("50 % reglen").
 * Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Tabel 3. Lugtberegning for Bønderbyvej 5.

4.11. § 35, Nr. 1-7 i bekendtgørelsen

Ved revurdering skal det sikres at kravene i § 35 overholdes. Det vil sige, at kommunalbestyrelsen skal sikre, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at:

1) Der udover iagttagelse af kravet i § 25 er truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,

I henhold til beskrivelsen i afsnit 4.4 til 4.9 vurderer Tønder Kommune, at Bønderbyvej 5 har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik

2) energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,

I henhold til beskrivelsen i afsnit 4.6 og 4.7 vurderer Tønder Kommune, at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt.

3) mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,

Bønderbyvej 5 oplyser, at de løbende udnytter mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer.

På baggrund af ovenstående vurderer Tønder Kommune, at Bønderbyvej 5 har udnyttet muligheden for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer.

4) produktionsprocesserne er optimeret, i det omfang det er muligt,

Bønderbyvej 5 oplyser, at der udføres produktionskontrol for hvert hold kylling. Produktionsresultaterne sammenlignes med andre bedrifter, som producerer slagtekyllinger. Endvidere deltager Brønderbyvej 5 i en ERFA-gruppe. På den måde fås gode ideer, således at produktionen optimeres bedst muligt.

Tønder Kommune vurderer, at Bønderbyvej 5 har optimeret produktionsprocesserne i det omfang det er muligt.

5) affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages,

I § 6 b i lov om miljøbeskyttelse står følgende:

Udarbejdelse af politikker og udstedelse af regler om affaldsforebyggelse og -håndtering skal, jf. dog stk. 2, ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Sammen med Bønderbyvej 5 har Tønder Kommune i telefonen gennemgået affaldshierarkiet, og Bønderbyvej 5 oplyser at de følger affaldshierarkiet.

Tønder Kommune vurderer, at Bønderbyvej 5 har iagttaget affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse.

6) der, i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik,

Ved rengøring af stalde mellem hver skift, skummes staldene op først og vaskes derefter ned, svarende til iblødsætning. Dertil benyttes en højtryksrensere. Desinfektion sker med aldehyder.

Ved holdskifte køres dybstrøelsen straks i markstakke, som stakkes op og tilrettes, så stakkene kan afdækkes optimalt. Stakkene afdækkes straks med plastik. og der gøres meget ud af, at stakkene er fuldstændig lukkede hele vejen rundt, for at mindske ammoniakfordampningen og for at undgå eventuelle lugtgener.

Brønderbyvej 5 sørger for at kyllingerne altid går på et tørt underlag. Hvis der findes fugtige områder, strøes med spåner. Dette reducerer ammoniakfordampningen.

Tønder Kommune vurderer, at Bønderbyvej 5 i det omfang forurening ikke kan undgås har anvendt bedst tilgængelige rensningsteknik.

7) der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

For at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf stiller Tønder Kommune følgende vilkår:

Vilkår 3.1.2. Bønderbyvej 5 skal have en beredskabsplan, der forebygger uheld og begrænser konsekvenserne heraf.

Når ovenstående vilkår er overholdt, vurderer Tønder Kommune, at Bønderbyvej 5 har truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

4.12. Vilkår, der skal være i revurderingen

I henhold til § 36, stk. 1, Nr. 9-13 i bekendtgørelsen skal revurderingen indeholde vilkår om følgende:

1) Tilrettelæggelse af husdyrbruget og driften heraf, så vandforbruget minimeres mest muligt.

Se vilkår 3.2.3 og 3.2.5.

2) Grænseværdier, tekniske foranstaltninger eller tilsvarende parametre.

Der er indsat grænseværdier for støj. Se vilkår 3.2.15 og 3.2.16.

3) Regelmæssig vedligeholdelse og overvågning af de foranstaltninger, der træffes for at forebygge og begrænse emissionerne fra husdyrbruget.

Se vilkår 3.2.2, 3.2.3, 3.2.4 og 3.2.9.

4) Hvordan der ved ophør af driften skal træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand.

Tønder Kommune indsætter følgende vilkår:

Vilkår 3.1.1. Ved ophør af driften skal stalde og opbevaringsbeholdere til vaskevand rengøres.

5) Begrænsning af anvendelse, fremstilling eller frigivelse af relevante farlige stoffer i forbindelse med husdyrproduktionen med henblik på at undgå risiko for forurening af jordbund og grundvand på husdyrbruget. Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.

Tønder Kommune indsætter følgende vilkår:

Bønderbyvej 5 skal begrænse anvendelse, fremstilling eller frigivelse af relevante farlige stoffer i forbindelse med husdyrproduktionen med henblik på at undgå risiko for forurening af jordbund og grundvand på husdyrbruget. Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.

5 Høringer

Offentlig annoncering

Det er blevet offentligt annonceret, at Tønder Kommune revurderer miljøgodkendelsen. Annoncen har været offentliggjort på Digital MiljøAdministration (DMA) fra den 27. november 2020 til den 11. december 2020.

Nabo- og partshøring/udkast til de interesserede

Enhver, der har anmodet om orientering vedr. udkastet om revurdering skal have udkastet til revurderingen tilsendt. I dette tilfælde er der ikke nogen personer, der har anmodet herom.

Da der ikke sker væsentlige ændringer i forhold til driften har Tønder Kommune vurderet, at det kun er ejeren, der skal have mulighed for at sende bemærkninger ind.

Der er i den forbindelse ikke indkommet bemærkninger, der har givet anledning til ændringer.

6 Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En klage skal være modtaget **senest onsdag den 24. marts 2021**.

Du kan vælge at få denne afgørelse prøvet ved domstolen. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag afgørelsen er meddelt.

Hvis afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte, at ændre vilkårene i revurderingen eller helt at ophæve revurderingen.